

महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण मुंबई
औरंगाबाद येथे खंडपीठ

मूळ अर्ज क्रमांक 246/2020, 238/2020, 239/2020,
242/2020, 243/2020, 244/2020, 245/2020,
248/2020/2020 आणि 248/2020

जिल्हा:- अहमदनगर आणि नाशिक

मूळ अर्ज क्रमांक २४६/२०२०

दत्तात्रय s/o. मुरलीधर देवकाते,
वय: प्रमुख वर्ष, Occ. वनरक्षक,

R/o सटाणा, ता. मालेगाव, जि. नाशिक.

...अर्जदार

विरुद्ध

1. महाराष्ट्र राज्य,
प्रधान सचिव (वन), महसूल आणि वन विभाग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ मार्फत.
2. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सिव्हिल लाईन्स, नागपूर-१.
3. मुख्य वनसंरक्षक, नाशिक परिमंडळ,
अरण्य संकुल,
जुना मुंबई आग्रा रोड, त्र्यंबक नाका, रामगणेश
गडकरी चौक, नाशिक.
4. सुनील भालचंद्र शिर्के,
वय: 32 वर्ष, Occ: वनरक्षक, R/o.
वनविभाग, मालेगाव, ता. मालेगाव, जि.
नाशिक.
5. संगिता पांडुरंग चौरे
वय: 31 वर्ष, Occ: वनरक्षक, R/o.
वनविभाग, ताहाराबाद, ता. बागलाण, जि.
नाशिक.
6. गौरव कैलास अहिरे
वय: 36 वर्ष, Occ: वनरक्षक, R/o.
वनविभाग, ताहाराबाद, ता. बागलाण, जि.
नाशिक.
7. कौंडीबा रामदास इरकर,
वय: 36 वर्ष, Occ: वनरक्षक, R/o.
वनविभाग, सिन्नर,
Tq. सिन्नर, जि. नाशिक.

...प्रतिसाद

मूळ अर्ज क्रमांक २३८/२०२०

बाळू श्रीधर सुंबे,
वय: 40 वर्षे, Occ. वनरक्षक,
R/o सम्राट नगर, पोस्ट: नव-नागापूर (MIDC),
Tq. & जिल्हा. नाशिक.

...अर्जदार

विरुद्ध

1. महाराष्ट्र राज्य,
प्रधान सचिव (वन), महसूल आणि वन विभाग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ मार्फत.
2. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सिव्हिल लाईन्स, नागापूर-१.
3. मुख्य वनसंरक्षक, नाशिक परिमंडळ,
अरण्य संकुल,
जुना मुंबई आग्रा रोड, त्र्यंबक नाका, रामगणेश
गडकरी चौक, नाशिक.
4. दत्त पुंडलिक भोये,
वय: 33 वर्षे, Occ: वनरक्षक, R/o. वनविभाग,
भंडारदरा, ता. अकोला, जि. अहमदनगर.
5. गणेश नंदकिशोर सत्रे,
वय: 32 वर्षे, Occ: वनरक्षक, R/o.
वनविभाग, नाशिक, वनक्षेत्र त्र्यंबकेश्वर,
पश्चिम क्षेत्र, नाशिक,
Tq. त्र्यंबकेश्वर, जि. नाशिक.
6. रोहित राजेंद्र शिंदे,
वय: 36 वर्षे, Occ: वनरक्षक, R/o.
वनविभाग, नाशिक, वनपरिक्षेत्र सिन्नर,
पश्चिम क्षेत्र, नाशिक, ता.
सिन्नर, जि. नाशिक.
7. अशोक महान बागुल,
वय: 35 वर्षे, Occ: वनरक्षक, R/o.
वनविभाग, नाशिक,
वनक्षेत्र कळवण,
पूर्व प्रदेश, नाशिक,
Tq. कळवण, जि. नाशिक.

...प्रतिसादकर्ते

मूळ अर्ज क्रमांक 239/2020

राहल s/o. अनिल तरवडे,
वय: 35 वर्ष, Occ. वनरक्षक,
R/o अष्टवडा पाथर्डी,
Tq. पाथर्डी, जि. अहमदनगर.

...अर्जदार

विरुद्ध

1. महाराष्ट्र राज्य,
प्रधान सचिव (वन), महसूल आणि वन विभाग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ मार्फत.
2. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सिव्हिल लाईन्स, नागपूर-१.
3. मुख्य वनसंरक्षक, नाशिक परिमंडळ,
अरण्य संकुल,
जुना मुंबई आग्रा रोड, त्र्यंबक नाका, रामगणेश
गडकरी चौक, नाशिक.
4. किशोर अजिनाथ गांगुर्डे,
वय: 35 वर्ष, Occ: वनरक्षक,
वन कार्यालय, कर्जत, राशिन रोड, कर्जत, ता. कर्जत,
जि. अहमदनगर.
5. पांडुरंग जनार्दन खंडाळ, वय: 37 वर्ष, Occ:
वनरक्षक, वन कार्यालय, पाथर्डी,
माणिक दौंडी रोड, पाथर्डी, ता. पाथर्डी,
जि. अहमदनगर.
6. आदिनाथ लक्ष्मण पिसे
वय: 47 वर्ष, Occ: वनरक्षक, वन कार्यालय,
तिसगाव, अहमदनगर रोड, तिसगाव,
Tq. पाथर्डी, जि. अहमदनगर.
7. दीपक रामदास हिरे,
वय: ४५ वर्ष, Occ: वनरक्षक,
विभागीय वन कार्यालय, मालेगाव, कॅम्प रोड, सीताबाई
हॉस्पिटल समोर, मालेगाव,
Tq. मालेगाव, जि. नाशिक.

...प्रतिसाद

मूळ अर्ज क्रमांक 242/2020

बहिरू s/o. काळू बेनके,
वय: 42 वर्षे, ऑ.सी. वनरक्षक,
R/o पोस्ट अकोले, पीरसाई नगर,
हॉटेल प्रतीक समोर,
Tq. अकोले, जि. अहमदनगर.

...अर्जदार

विरुद्ध

1. महाराष्ट्र राज्य,
प्रधान सचिव (वन), महसूल आणि वन विभाग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ मार्फत.
2. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सिव्हिल लाईन्स, नागपूर-१.
3. मुख्य वनसंरक्षक, नाशिक परिमंडळ,
अरण्य संकुल,
जुना मुंबई आग्रा रोड, त्र्यंबक नाका, रामगणेश
गडकरी चौक, नाशिक.
4. अशोक अर्जुन अडाणे,
वय: 58 वर्षे, पद: वनरक्षक, विभागीय सामाजिक
वन विभाग, महसूल आयुक्त क्षेत्र, नाशिक रोड,
नाशिक.
5. राजेंद्र महादेव भोसले,
वय: 54 वर्षे, पद: वनरक्षक, विभागीय सामाजिक
वन विभाग, महसूल आयुक्त क्षेत्र, नाशिक रोड,
नाशिक.
6. प्रजा नामदेव सोनवणे,
वय: 32 वर्षे, पद: वनरक्षक, विभागीय सामाजिक
वन विभाग, महसूल आयुक्त क्षेत्र, नाशिक रोड,
नाशिक.
7. सोनाली संपत देशमुख,
वय: 33 वर्षे, पद: वनरक्षक, विभागीय सामाजिक
वन विभाग,
महसूल आयुक्त क्षेत्रात,
नाशिक रोड, नाशिक.

...प्रतिसादकर्ते

मूळ अर्ज क्रमांक 243/2020

सोमनाथ स/ओ. नंदू गाढवे,
वय: 32 वर्षे, Occ. वनरक्षक,
R/o फ्लॅट नं.707, स्तुती बिल्डिंग,
हरी संस्कृती एण्ट, खरगुल माला,
स्टेशन पूर्व, नाशिक रोड, नाशिक-४२२ १०१.

...अर्जदार

विरुद्ध

1. महाराष्ट्र राज्य,
प्रधान सचिव (वन), महसूल आणि वन विभाग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ मार्फत.
2. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सिव्हिल लाईन्स, नागपूर-१.
3. मुख्य वनसंरक्षक, नाशिक परिमंडळ,
अरण्य संकुल,
जुना मुंबई आग्रा रोड, त्र्यंबक नाका, रामगणेश
गडकरी चौक, नाशिक.
4. नामदेव मारुती ताजने,
वय: 53 वर्षे, पद: वनरक्षक, विभागीय वन
कार्यालय, संगमनेर, ता. संगमनेर, जि.
अहमदनगर.
5. जयश्री रामदास अहिरे,
वय: ३३ वर्षे, जागा: वनरक्षक, विभागीय वन
कार्यालय, मालेगाव, कॅम्प रोड, सीताबाई
हॉस्पिटलसमोर, ता. मालेगाव जि. नाशिक.
6. नानाभाऊ विश्वनाथ गायकवाड, वय: ५० वर्षे, पद:
वनरक्षक, उप वनरक्षक कार्यालय, अहमदनगर,
वनभवन, नगर औरंगाबाद रोड, बीटीआर कॅम्प
जवळ, अहमदनगर,
Tq आणि जि अहमदनगर.
7. किसन इरप्पा पवार,
वय: 29 वर्षे, पद: वनरक्षक,
वन कार्यालय कोपरगाव,
Tq. कोपरगाव, जि अहमदनगर.

...प्रतिसाद

मूळ अर्ज क्रमांक २४४/२०२०

संदीप s/o. सयाजी काळे,
वय: 40 वर्षे, Occ. वनरक्षक,
R/o सविता बगलो, श्री हरीकृपा सोसायटी,
प्लॉट नं.2-ए/1, सर्व्हे नं.207,
म्हसरोळ रोड, नाशिक.

...अर्जदार

विरुद्ध

1. महाराष्ट्र राज्य,
प्रधान सचिव (वन), महसूल आणि वन विभाग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ मार्फत.
2. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सिव्हिल लाईन्स, नागपूर-१.
3. मुख्य वनसंरक्षक, नाशिक परिमंडळ,
अरण्य संकुल,
जुना मुंबई आग्रा रोड, त्र्यंबक नाका, रामगणेश
गडकरी चौक, नाशिक.
4. Swati Kawarusinh Zalte,
वय: 33 वर्षे, पद: वनरक्षक, वन कार्यालय,
इगतपुरी, पोस्ट इगतपुरी येथे, ता. इगतपुरी,
जिल्हा नाशिक.
5. निलेश नाना गारे,
वय: 38 वर्षे, पद: वनरक्षक, वन कार्यालय
हर्सूल, पोस्ट हर्सूल, ता. त्र्यंबकेश्वर, जि.
नाशिक.
6. रावसाहेब रामचंद्र सदगीर, वय : ५५ वर्षे, पद :
वनरक्षक, विभागीय वन कार्यालय, संगमनेर,
पोस्ट संगमनेर, जि अहमदनगर येथे.
7. योगेश तुका महाजन,
वय: 53 वर्षे, पद: वनरक्षक, वन कार्यालय
पेठ, पोस्ट पेठ येथे,
Tq. पेठ, जि. नाशिक.

...प्रतिसाद

मूळ अर्ज क्रमांक 245/2020

जानेश्वर s/o. जगन्नाथ सोनवणे,
वय: 32 वर्षे, ऑ.सी. वनरक्षक,
R/o सटाणा बहकसी रोड, शांती नगर,
मावळी, निवास, ता. सटाणा, जि. नाशिक.

...अर्जदार

विरुद्ध

1. महाराष्ट्र राज्य,
प्रधान सचिव (वन), महसूल आणि वन विभाग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ मार्फत.
2. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सिव्हिल लाईन्स, नागपूर-१.
3. मुख्य वनसंरक्षक, नाशिक परिमंडळ,
अरण्य संकुल,
जुना मुंबई आग्रा रोड, त्र्यंबक नाका, रामगणेश
गडकरी चौक, नाशिक.
4. किशोर वसंतराव मोहिते,
वय: 31 वर्षे, जागा: वनरक्षक,
वन कार्यालय, सटाणा, ता.बागलाण, जि. नाशिक.
5. योगेश कांतीलाल पाटील,
वय: 32 वर्षे, जागा: वनरक्षक,
वन कार्यालय, मालेगाव, ता. मालेगाव जि. नाशिक.
6. दीपक रामदास हिरे,
वय: ४५ वर्षे, पद: वनरक्षक,
वन कार्यालय, मालेगाव, ता. मालेगाव जि. नाशिक.
7. अक्षय दत्तात्रय हेंबाडे,
वय: 31 वर्षे, जागा: वनरक्षक,
वन कार्यालय, ताहाराबाद,
Tq. बागलाण, जि. नाशिक.

...प्रतिसादकर्ते

----- मूळ अर्ज क्रमांक २४८/२०२०

भगवान s/o. खंडू गोवेकर,
वय: प्रमुख वर्षे, Occ. वनरक्षक,
R/o गंगाई निवास, संकल्प नगर,
भायेगाव रोड, नाशिक,
Tq. मालेगाव, जि. नाशिक.

...अर्जदार

विरुद्ध

1. महाराष्ट्र राज्य,
प्रधान सचिव (वन), महसूल आणि वन विभाग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ मार्फत.
2. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सिव्हिल लाईन्स, नागपूर-१.
3. मुख्य वनसंरक्षक, नाशिक परिमंडळ,
अरण्य संकुल,
जुना मुंबई आग्रा रोड, त्र्यंबक नाका, रामगणेश
गडकरी चौक, नाशिक.
4. सोनल गंगाधर पवार,
वय: 33 वर्ष, जागा: वनरक्षक, R/o.
वनविभाग, मालेगाव, ता. मालेगाव, जि.
नाशिक.
5. वैशाली रामदास अहिरे,
वय: 31 वर्ष, जागा: वनरक्षक, R/o.
वनविभाग, मालेगाव, ता. मालेगाव, जि.
नाशिक.
6. सय्यद हारुण जब्बार पिरजादे, वय: 35 वर्ष,
पद: वनरक्षक, वन विभाग, मालेगाव, ता.
मालेगाव, जि. नाशिक.
7. पांडुरंग जनार्दन हंडाळ, वय : ३७ वर्ष, पद :
वनरक्षक,
R/o उप वनरक्षक कार्यालय, अहमदनगर, ता. अहमदनगर, जि.
अहमदनगर. ...प्रतिसाद

----- मूळ अर्ज क्रमांक २४९/२०२०

विवेक s/o. वसंत निकम,
वय: 42 वर्ष, ऑ.सी. वनरक्षक,
R/o सामाजिक वन विभाग, त्र्यंबकेश्वर,
Tq. त्र्यंबकेश्वर, जि. नाशिक.

...अर्जदार

विरुद्ध

1. महाराष्ट्र राज्य,
प्रधान सचिव (वन), महसूल आणि वन विभाग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ मार्फत.

2. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सिव्हिल लाईन्स, नागपूर-१.
3. मुख्य वनसंरक्षक, नाशिक परिमंडळ,
अरण्य संकुल,
जुना मुंबई आग्रा रोड, त्र्यंबक नाका, रामगणेश
गडकरी चौक, नाशिक.
4. Keda Mangu Deore,
वय: 55 वर्ष, पद: उप वनरक्षक, कार्यालय पश्चिम,
विभाग नाशिक,
हिरवे दृश्य समोर, त्र्यंबकरोड, नाशिक.
5. दिलीप सुखदेव झगडे,
वय: 53 वर्ष, पद: उप वनरक्षक,
वय: ३१ वर्ष, पद: उप वनरक्षक, कार्यालय पश्चिम,
विभाग नाशिक,
हिरवे दृश्य समोर, त्र्यंबकरोड, नाशिक.
6. राजेंद्र काशिनाथ अहिरे,
वय: ४४ वर्ष, पद: उप वनरक्षक, वन्यजीव विभाग,
नाशिक कार्यालय,
त्रिभुज विकास भवन समोर, अरण्य संकुल,
नाशिक.
7. सुरेश पांडुरंग चौरै,
वय: ३५ वर्ष, पद: उप वनरक्षक, उपविभागीय वन
कार्यालय, मालेगाव, कॅम्प रोड, सीताबाई
हॉस्पिटलसमोर,
मालेगाव, जिल्हा नाशिक.

...प्रतिसाद

देखावा: श्री एस.आर.सपकाळ, सल्लागार च्या साठी
या सर्व बाबतीत अर्जदार.

: श्री व्ही.आर.भूमकर, सादर करत आहे
या सर्वांमध्ये प्रतिवादींसाठी अधिकारी
महत्वाचे

: श्री वाय.एस.शिंदे, सल्लागार च्या साठी
या सर्वांमध्ये उत्तरदाता क्रमांक 4 ते 7
महत्वाचे

कोरम

: न्यायमूर्ती श्री पी.आर.बोरा, उपाध्यक्ष आणि
श्री विनय करगावकर, सदस्य (अ)

रोजी राखीव : 22-02-2024
वर उच्चारले : 15-03-2024

ORDER

(प्रति: श्री विनय करगावकर, म (अ).)

1. या सर्व बाबींमध्ये अर्जदारांचे विद्वान वकील श्री.एस.आर.सपकाळ, श्री. व्ही.आर.भूमकर, संबंधित प्रकरणांमध्ये प्रतिवादी अधिकाऱ्यांसाठी विद्वान प्रेझेंटिंग ऑफिसर आणि श्री. वाय.एस. शिंदे, संबंधित प्रकरणांमध्ये प्रतिवादी क्रमांक 4 ते 7 यांचे विद्वान वकील ऐकले.

2. या सर्व मूळ अर्जांमध्ये (O.As.) मांडण्यात आलेली तक्रार आणि प्रार्थना सारख्याच असल्याने, आम्ही या सर्व बाबी एकत्र ऐकल्या आहेत आणि समान क्रमाने निर्णय घेणे योग्य आहे असे आम्ही समजतो. हे मूळ अर्ज वनरक्षक म्हणून कार्यरत असलेल्या अर्जदारांनी दाखल केले आहेत. एका वनविभागातून दुसऱ्या वनविभागात बदली करण्याच्या विनंतीवरून त्यांनी ज्येष्ठता गमावल्याबद्दल आव्हान दिले आहे.

3. प्रकरणातील थोडक्यात तथ्य :-

अर्जदारांची नियुक्ती आणि वन म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आपापल्या विभागात पहारा. अर्जदार त्यांच्या संबंधित प्रदेशात असताना, त्यांनी त्यांच्या संबंधित वनविभागातून दुसऱ्या वनविभागाकडे विनंती हस्तांतरणासाठी अर्ज सादर केला. उत्तरदात्यांनी अर्जदारांकडून संमती पत्र/बंधपत्र घेतले की ते आहेत

त्यांच्या विनंतीनुसार बदली केल्यास अर्जदार त्यांची ज्येष्ठता गमावतील. अर्जदारांनी त्या दृष्टीने प्रतिवादींच्या कार्यालयात एक हमीपत्र सादर केले आणि त्यानंतर त्यांची त्यांच्या संबंधित वनविभागातून दुसऱ्या वनविभागात बदली करण्यात आली. विनंती हस्तांतरणाचा तपशील चार्टमध्ये खालीलप्रमाणे नमूद केला आहे:

श्री. नाही.	O.A.NO.	चे नाव अर्जदार	हस्तांतरित पासून	हस्तांतरित करण्यासाठी	बाँड/संमती
1	246/2020	दत्तात्रय s/o. मुरलीधर देवकाते,	19.09.2008 सावंतवाडी कोल्हापूर विभागणी	नाशिक विभागणी	संमती पत्र
2	238/2020	बाळू श्रीधर संबे,	01.10.2011, 05.10.2011 नाशिक वन विभागणी	अहमदनगर विभागणी	खंड-2 च्या बाँड
3	239/2020	राहुल s/o. अनिल तरवडे,	02.04.2012 नागपूर विभागणी	नाशिक विभागणी	बाँड
4	242/2020	Bahiru s/o. काळू बेनके,	27.07.2010 डहाणू (दहिसर) विभागणी	नाशिक विभागणी	बाँड
5	243/2020	सोमनाथ स/ओ. नंदू गाढवे,	02.04.2012 पालघर विभागणी	नाशिक विभागणी	संमती पत्र
6	244/2020	संदीप s/o. सयाजी काळे,	02.03.2009 ठाणे विभागणी	नाशिक विभागणी	संमती पत्र
7	245/2020	जानेश्वर s/o जगन्नाथ सोनवणे,	01.07.2013 ठाणे विभागणी	नाशिक विभागणी	बाँड
8	248/2020	भगवान s/o. खंडू गोवेकर,	29.06.2010 ठाणे विभागणी	नाशिक विभागणी	संमती पत्र
9	249/2020	विवेक s/o. वसंत निकम,	26.06.2008 ठाणे विभागणी (हस्तांतरण ऑर्डर नाही संलग्न)	नाशिक विभागणी	

4. अर्जदारांचे सादरीकरण :-

[a] अर्जदारांनी सादर केले की प्रतिवादींनी तात्पुरती ज्येष्ठता यादी 01-01-2019 रोजी तयार केली आहे. अर्जदारांनी उत्तरदात्यांना विनंती केली आहे की त्यांनी ज्येष्ठता यादी दुरुस्त करावी आणि अर्जदारांना योग्य ठिकाणी ठेवावे. उत्तरदायी अधिकाऱ्यांनी अर्जदारांच्या विनंतीचा विचार केला नाही आणि 01-01-2020 रोजी ज्येष्ठता यादी अंतिम केली जी 10-06-2020 रोजी प्रकाशित झाली. प्रतिसादकर्त्यांनी अर्जदारांनी दिलेल्या पूर्वीच्या सेवेकडे दुर्लक्ष करून त्यांच्या विनंती हस्तांतरणाच्या तारखेपासून अर्जदारांची ज्येष्ठता निश्चित केली आहे. अर्जदारांनी असे सादर केले की जर शून्य ज्येष्ठतेची अट मान्य केली तर ते त्यांच्या संबंधित नियुक्तीच्या तारखेपासून ते अनुक्रमे नवीन वनविभागात (सर्कल) बदली होईपर्यंत वनरक्षक संवर्गातील त्यांची ज्येष्ठता गमावतील. अर्जदारांनी पुढे असा युक्तिवाद केला की ते त्यांची दीर्घ सेवा गमावतील कारण एका मंडळातून दुसऱ्या मंडळात बदली करण्याची त्यांची विनंती प्रतिसादकर्त्यांनी स्वीकारली होती.

[b] अर्जदारांनी पुढे असे सादर केले की जेव्हा त्यांची एका विभाग/सर्कलमधून दुसऱ्या विभागात बदली करण्यात आली, तेव्हा सेवाज्येष्ठतेच्या शून्य स्तरावर कर्मचाऱ्यांची बदली करण्याचा कोणताही कायदा/नियम किंवा शासनाचा धोरणात्मक निर्णय नव्हता. अर्जदार

प्रतिवादींनी तयार केलेली ज्येष्ठता यादी आहे

विरुद्ध Rule 4(1) of the Maharashtra Civil Services

(जेष्ठतेचे नियमन) नियम, 1982. अर्जदारांनी सादर केले

की अशोक गुलाटी प्रकरणात माननीय सर्वोच्च न्यायालयाने

V/s बीएस जैन [1987 SCC 4224] , तत्वे मांडली आहेत

ज्येष्ठतेच्या निर्धारशी संबंधित. माननीय शिखर

सेवाज्येष्ठता गणली जावी, असे निरीक्षण न्यायालयाने नोंदवले आहे

खालील कारणे:

- [i] नियुक्तीच्या आधारावर.
- [ii] पुष्टीकरणाच्या आधारावर.
- [iii] सेवा नियमित करण्याच्या आधारावर.
- [iv] सेवेच्या लांबीच्या आधारावर.
- [v] इतर कोणत्याही वाजवी आधारावर.

[c] सेवाज्येष्ठता यादी अंतिम करताना त्यांना सुनावणीची संधी देण्यात आली नसल्याचे अर्जदारांनी नमूद केले. अर्जदारांनी पुढे असे सादर केले की, तत्सम तथ्ये आणि परिस्थितीत नागपूर येथील महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरणाने O.A.No.545/2015 मध्ये एक आदेश पारित केला आहे आणि उक्त O.A. अर्जदारांनी त्यानुसार सध्याच्या O.As ला परवानगी देण्यासाठी प्रार्थना केली आहे.

5. प्रतिसादकर्त्यांचे सबमिशन :-

[a] उत्तरदात्यांनी सादर केले आहे की अर्जदारांना त्यांच्या विनंतीनुसार सक्षम अधिकाऱ्यांनी जी.आर. नुसार बदली केली होती. दिनांक 06-08-2015.

म्हटल्याप्रमाणे जी.आर. दिनांक

06-08-2015 बदली झालेल्या कर्मचाऱ्यांनी त्यांच्या स्वतःच्या विनंतीवरून बदल्या केल्यास त्यांची ज्येष्ठता कमी होईल. सर्व अर्जदारांची त्यांच्या स्वतःच्या विनंतीवरून बदली करण्यात आली होती, आणि म्हणून, ते जी.आर. नुसार त्यांची ज्येष्ठता गमावतील.

[b] उत्तरकर्त्यांनी असे सादर केले आहे की, उत्तरदात्यांचे धोरण लक्षात घेऊन अर्जदारांची ज्येष्ठता एका वनविभागातून दुसऱ्या वनविभागात हस्तांतरित केल्याच्या तारखेपासून मोजली जाते. म्हणून, प्रतिवादींनी सादर केले आहे की त्यांनी 10-06-2020 रोजी अंतिम ज्येष्ठता यादी योग्यरित्या प्रकाशित केली आहे. म्हणून, प्रतिसादकर्त्यांनी O.A बरखास्त करण्याची प्रार्थना केली आहे.

6. तथ्ये आणि निष्कर्षांचे विश्लेषण:-

[a] आम्ही अर्जदारांसाठी विद्वान वकील तसेच प्रतिवादी अधिकाऱ्यांसाठी विद्वान प्रेझेंटिंग ऑफिसर आणि इतर प्रतिवादींसाठी शिकलेले वकील एकले आहेत. आम्ही पक्षकारांनी रेकॉर्डवर ठेवलेल्या कागदपत्रांची तपासणी केली आहे. महाराष्ट्र नागरी सेवा (ज्येष्ठतेचे विनियमन) नियम, 1982 चा वापर केला जातो. या नियमांचा नियम 4 (1) खालीलप्रमाणे आहे:

"4. ज्येष्ठतेची सामान्य तत्वे :- (१) या नियमांच्या इतर तरतुदींच्या अधीन, सरकारची ज्येष्ठता. कोणत्याही पदावर, संवर्गातील किंवा सेवेतील सेवक सामान्यतः त्यांच्या सततच्या सेवेच्या लांबीवर निर्धारित केला जातो:

परंतु, अशा सेवेची गणना करण्याच्या हेतूने, रजा, प्रशिक्षणासाठी प्रतिनियुक्ती किंवा अन्यथा किंवा परदेश सेवेवर किंवा इतर कोणत्याही पदावरील तात्पुरत्या पदावरील पद, संवर्ग किंवा सेवेतून अनुपस्थितीचा कोणताही कालावधी विचारात घेतला जाईल, जर सक्षम प्राधिकारी प्रमाणित करते की सरकार रजेवर किंवा प्रतिनियुक्तीवर गेला नसता किंवा अशा अन्य पदावर तात्पुरती नियुक्ती केली नसती तर, संबंधित सेवक अशा कालावधीत उक्त पद, संवर्ग किंवा सेवेत कायम राहिला असता:

पुढे असे की, आकस्मिक नियुक्तीचा परिणाम म्हणून त्याने दिलेली सेवा, जर असेल तर (सक्षम अधिकाऱ्याने प्रमाणित केलेल्या प्रकरणाशिवाय नियमित नियुक्ती करणे योग्य/शक्य किंवा व्यवहार्य नव्हते. संबंधित भरती नियमांमध्ये विहित केलेली भरती, त्यासाठी नोंदवलेल्या संक्षिप्त कारणांसह) सेवेच्या कालावधीची गणना करताना वगळण्यात येईल आणि सेवाज्येष्ठतेच्या उद्देशाने त्याची नियुक्ती या पदावर किंवा संवर्गात किंवा सेवेत करण्यात आली आहे असे मानले जाईल. ज्या तारखेला त्याची नियमित नियुक्ती तरतूद नियमांनुसार केली जाते."

[b] माननीय सर्वोच्च न्यायालयाने अशोक गुलाटी **V/s B.S.** जैन यांनी [**AIR 1987 SCC 424**] मध्ये नोंदवलेले ज्येष्ठतेच्या निर्धारणासंबंधी खालील प्रस्ताव मांडले आहेत:

"ज्या तारखेपासून ज्येष्ठता गणली जाणार आहे नियम किंवा सूचनांद्वारे निर्धारित केले जाऊ शकते:

- (a) नियुक्तीच्या तारखेच्या आधारावर.
- (b) पुष्ठीकरणाच्या आधारावर.
- (c) सेवा नियमित करण्याच्या आधारावर.
- (d) सेवेच्या लांबीच्या आधारावर, किंवा
- (e) इतर कोणत्याही वाजवी आधारावर.

कोणत्याही नियमाच्या अनुपस्थितीत, अखंड कार्यकाळाची लांबी हे ज्येष्ठता ठरवण्याचे वैध तत्व आहे, असा प्रस्ताव योग्य आहे."

[c] वैज्ञानिक प्रकरणात माननीय सर्वोच्च न्यायालय

संरक्षण मंत्र्यांचे सल्लागार **V/s V.M. जोसेफ**

[**AIR 1998 SC 2318**] मध्ये नोंदवले गेले की, एखाद्या कर्मचाऱ्याची स्वतःच्या विनंतीवरून त्याच पदावर एका ठिकाणाहून दुस-या ठिकाणी बदली झाली असली तरी, त्याने ज्या ठिकाणी काम केले होते त्यापूर्वीच्या सेवेचा कालावधी. कायमस्वरूपी पदावर आणि त्याला कायमस्वरूपी दर्जा प्राप्त झाला होता, त्याला पदोन्नतीसाठी त्याची पात्रता ठरवण्याच्या विचारातून वगळले जाऊ शकत नाही, जरी त्याला बदलीच्या ठिकाणी सेवाज्येष्ठता यादीत तळाशी ठेवले गेले असेल.

[d] माननीय सर्वोच्च न्यायालयाने युनियन ऑफ भारत आणि इतर **V/s C.N. पुन्नप्पम** यांनी [**AIR 1996 SC 764**] मध्ये नोंदवले आहे की एका युनिटमधून दुसऱ्या युनिटमध्ये अनुकंपा तत्वावर बदली झालेल्या कर्मचाऱ्याची आणि परिणामी अशा व्यक्तीने केलेल्या सेवेच्या ज्येष्ठतेच्या तळाशी कर्मचारी ठेवले. ज्या ठिकाणी त्याची बदली करण्यात आली आहे, तेथील कर्मचारी, नियमित सेवा असल्याने, बदली झालेल्या ठिकाणी पदोन्नतीसाठी पात्रतेच्या हेतूने अनुभव म्हणून गणले जावे. MCS रेग्युलेशन ऑफ सीनियरिटी रूल्स, 1982 चा नियम 4 (2) (c) खालीलप्रमाणे वाचतो:

"(c) ज्या पदावर, संवर्गात किंवा सेवेत त्याची बदली झाली आहे त्या सरकारी सेवकांच्या तुलनेत बदली झालेल्या सरकारी सेवकाची सेवाज्येष्ठता सक्षम प्राधिकाऱ्याद्वारे वर्ग आणि वेतनश्रेणीच्या संदर्भात निश्चित केली जाईल. ज्या पोस्ट केंद्रमधून किंवा सेवेतून त्याची बदली झाली आहे, त्यातील त्याच्या सेवेची लांबी आणि त्याच्या बदलीला कारणीभूत परिस्थिती."

[e] हे स्पष्ट आहे की, एखाद्या कर्मचाऱ्याची एका विभागातून दुसऱ्या विभागात बदली झाल्यावर त्याची सेवाज्येष्ठता ठरवताना त्याच्या सेवेची लांबी हा संबंधित घटक असतो. बदली स्वतःच्या विनंतीवर असतानाही त्याला पूर्वीची सेवा सोडण्यास सांगितले जाऊ शकत नाही. O.A.No.785/2014 मध्ये न्यायाधिकरणाच्या नागपूर खंडपीठाने दिनांक 13-02-2017 च्या निकालाद्वारे असे मानले आहे की, G.R. च्या परिच्छेद 3(8) दिनांक 03-06-2011 MCS रेग्युलेशन ऑफ सीनियरिटी रूल्स, 1982 च्या नियम 4(2)(c) शी सुसंगत नाही आणि नियम G.R वर प्रचलित असतील. हा मुद्दा O.A मध्ये समाविष्ट करण्यात आला आहे. क्र.749/2015 न्यायाधिकरणाच्या नागपूर खंडपीठाने निर्णय दिला. या निकालाचा संबंधित भाग पुढीलप्रमाणे आहे:-

"महाराष्ट्र नागरी सेवा (जेष्ठतेचे विनियमन) नियम, 1982 चा हा नियम 4(2)(c) प्रदान करतो की जेव्हा एखाद्या व्यक्तीची एका पदावरून दुसऱ्या संवर्गात बदली केली जाते तेव्हा नवीन संवर्गातील सेवाज्येष्ठता ठरवण्यासाठी भूतकाळातील सेवा हा एक संबंधित घटक असतो. संवर्ग किंवा पद. प्रतिसादकर्ते G.R वर अवलंबून आहेत. दिनांक 20.9.1990, आणि दुसरे G.R. दिनांक 3. 6.2011, जो अर्जदाराच्या हस्तांतरणाचा आदेश जारी केल्यानंतर जारी करण्यात आला आहे, आणि म्हणून, सध्याच्या मूळ अर्जामध्ये संबंधित असू शकत नाही. साहजिकच कोणत्याही जी.आर. वैधानिक नियमांचे उल्लंघन करून जारी केले जाऊ शकत नाही.

सध्याच्या प्रकरणात, वैधानिक नियम स्पष्टपणे प्रदान करतात की जर एखाद्या कर्मचाऱ्याची एका संवर्गातून किंवा पदावरून दुसऱ्या संवर्गात किंवा पदावर बदली झाली, तर त्याची पूर्वीची सेवा गमावली जात नाही. किंबहुना, नवीन संवर्ग/पदावरील त्यांची सेवाज्येष्ठता ठरवताना त्यांच्या मागील सेवेचा विचार केला जातो. अर्जदाराने नियमांच्या विरुद्ध दिलेले कोणतेही हमीपत्र त्याच्यावर बंधनकारक राहणार नाही. किंबहुना, सरकारने गांभीर्याने G.Rs चा पुनर्विचार करायला हवा. दिनांक 20.9.1990 आणि 3.6.2011 त्यांना महाराष्ट्र नागरी सेवा (जेष्ठता विनियमन) नियम, 1982 च्या तरतुदींशी सुसंगत आणण्यासाठी.

[f] सध्याच्या प्रकरणात GR दिनांक 6/08/2015 च्या वैधानिक MCS रेग्युलेशन ऑफ सीनियरिटी रूल्स, 1982 च्या विरोधात आहे. हे नियम भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद 309 अंतर्गत तयार केले गेले आहेत आणि कोणत्याही G.R./परिपत्रकाच्या तरतुदींवर प्रचलित असतील. अर्जदारांनी त्या आशयाचे हमीपत्र दिले असले तरीही अर्जदारांना केवळ एका विभागातून दुसऱ्या विभागात बदलीच्या विनंतीच्या आधारावर त्यांची ज्येष्ठता गमावता येणार नाही. वैधानिक नियमांच्या विरुद्ध अर्जदाराने दिलेले कोणतेही हमीपत्र त्याच्यावर बंधनकारक राहणार नाही. बदली झालेल्या विभागातील वनरक्षकांच्या हिताचे रक्षण करण्यासाठी, अर्जदारांना बदली झालेल्या विभागातील वनरक्षकांच्या ज्येष्ठतेच्या तळाशी ठेवले जाऊ शकते, ज्यांची नियुक्ती ज्या वर्षी बदली झालेल्या वनरक्षकांची देखील भरती करण्यात आली होती. उदाहरणार्थ, जर O.A.No.246/2020 मधील अर्जदाराची 2006 मध्ये सावंतवाडी, कोल्हापूर विभागात वनरक्षक म्हणून नियुक्ती झाली आणि तो

2008 मध्ये नाशिक वनविभागात बदली झाली
नाशिक विभागातील वनरक्षकांच्या तळाशी ठेवावे
ज्यांची 2006 मध्ये नियुक्ती करण्यात आली होती. Said applicant
त्यामुळे जे वनरक्षक आहेत त्यांची ज्येष्ठता गमावली जाते
2006 मध्ये किंवा ज्यांची नियुक्ती करण्यात आली होती
2006 पूर्वी.

[g] वरील परिच्छेदातील चर्चेच्या दृष्टीने, पूर्वीच्या वनविभागातील
अर्जदारांनी बदलीपूर्वी मिळवलेली ज्येष्ठता दुर्लक्षित करता येणार नाही. म्हणून
आम्हाला या O.As मध्ये योग्यता आढळते. आणि म्हणून खालील ऑर्डर पास
करा:

ORDER

[I] 20-06-2020 रोजी प्रकाशित झालेल्या 01-01-2020 रोजीच्या
ज्येष्ठता यादीमध्ये आवश्यक दुरुस्त्या करण्याचे आणि या आदेशाच्या
मागील परिच्छेदांमध्ये दिलेल्या निर्देशांच्या प्रकाशात अर्जदारांना योग्य
ठिकाणी ठेवण्याचे उत्तरदात्यांना निर्देश देण्यात आले आहेत.

[II] या आदेशाच्या तारखेपासून ३ महिन्यांच्या आत सेवाज्येष्ठता
यादीतील दुरुस्त्या कराव्यात.

[III] मूळ अर्जांना उपरोक्त अटींमध्ये परवानगी आहे, तथापि, खर्चाबाबत
कोणताही आदेश न देता.

(विनय करगावकर)
सदस्य (A)

(पी.आर. बोरा)
उपाध्यक्ष

ठिकाण : औरंगाबाद
तारीख: १५-०३-२०२४.